

בלוקבאסטר או נטפליקס?

האקדמיה בצומת הכרעה

ד"ר עמיר גפן · כנס מיט"ל 2026

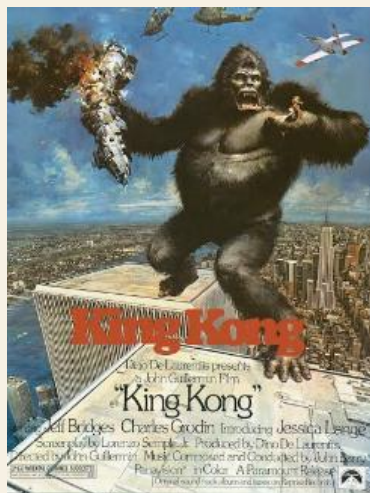
נעים להכיר

חוקר ומרצה לבינה מלאכותית ולמוגנות רשת - אונ' בר-אילן ✓

הטמעת בינה מלאכותית במכללת אפקה להנדסה ✓

יועץ אקדמי לתוכנית הלאומית לבינה מלאכותית בחינוך ✓

רקע טכנולוגי בחברת אמדוקס ✓

דאלאס, שנת 2000

בלוקבאסטר מקבלת הצעה לרכוש חברה
קטנה 'נטפליקס' ב \$50 מ'.
בחדר הישיבות צוחקים. ההצעה נדחית
(CNBC)

בלוקבאסטר בשיאה – 2004:
9,000 חנויות!

מחיר ההזדמנות שנדחתה

50 מיליון מנויים

עד שיגיע האקזיט – מתחדשים:

קפיצה 2

סטרימינג.
נטפליקס משבשת את עצמה

קפיצה 1

אתר + משלוח DVD בדואר.
בלי חנות פיזית

לשבש את עצמך - לפני שמישהו אחר יעשה את זה במקומך

מהשיא ב- 2004 לפשיטת רגל ב- 2010

נטפליקס

13 מיליארד

שווי השוק בדולרים, באותה
שנה

בלוקבאסטר X

פשיטת רגל

שווי: 24 מיליון דולר

בלוקבאסטר ראו את השינוי! אבל נשארו במקום - והגבינה זזה...
והיום זה יקרה מהר יותר!

למה דווקא מובילות השוק נופלות? בלוקבאסטר, קודאק, נוקיה...

קיבעון תפיסתי

דילמת החדשן · כריסטנסן

הטכנולוגיה הנכונה היתה בידיהם!
אבל התפיסה לא השתנתה
הכישלון הוא תפיסתי, לא טכנולוגי

הקושי להשתנות
ההחלטות ה'נכונות':
להקשיב ללקוחות הקיימים
ולהגן על ההכנסות הקיימות
מקבעות את הענק

הפער באקדמיה

95%

מהסטודנטים כבר משתמשים ב-
GenAI בלמידה, אבל:

36%

מרגישים שהמוסד מעודד זאת

HEPI 2026, Student GenAI Survey

האקדמיה בצומת הכרעה – מה נבחר?

✓ 'נתיב נטפליקס'

- מדיניות מאפשרת וגמישה
- ניסוי מבוקר בקורסים אמיתיים
- עיצוב מחדש של ההערכה

✗ 'נתיב בלוקבאסטר'

- מדיניות AI לצאת ידי חובה – והמתנה...
- הרבה ועדות - בלי הכרעות
- 'והספינה שטה'...

האקדמיה מנתיב 'בלוקבאסטר' לנתיב 'נטפליקס'

תואר חד-פעמי

למידה במנוי, לאורך החיים

הרצאה אחת לכולם

מסלולים אישיים מונחה AI

ציון על תוצר סופי

הערכת תהליך ומיומנויות

'מרצה עומד מדבר'

לומד עצמאי + מנחה אנושי

כל רכיב כבר קיים היום.
השאלה - מי ירכיב ראשון?

האתגר אינו טכנולוגי

אלא שינוי מוסדי ותפיסתי עמוק ורב-שכבתי :

מדיניות · פדגוגיה · הערכה · תרבות ארגונית

משתנים עכשיו בכל הרמות במקביל

נשיא / רקטור / מל"ג מדיניות מוסדית גמישה ומאפשרת

דיקן / אגף קידום ההוראה הכשרת סגל שיטתית; קהילה מקצועית לומדת – 'מובלי AI'; פיילוטם

מרצה לא מחכה: למידה עצמאית; עדכון הסילבוס ככל הניתן; - תוכן, מטלות והערכה

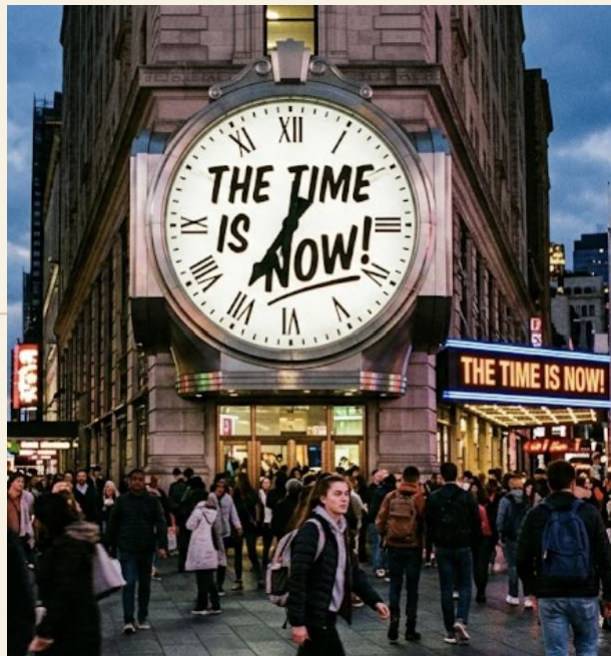
בלוקבאסטר לא שקעה כי לא ראתה את העתיד.

היא שקעה כי חיכתה.

מפסיקים לחכות...

תודה!

ובואו נשתנה - עכשיו!

מקורות

Christensen, C. (1997). The Innovator's Dilemma. [\[Link\]](#)

Tripsas, M. & Gavetti, G. (2000). Capabilities, Cognition and Inertia. SMJ. [\[Link\]](#)

HEPI (2026). Student Generative AI Survey. [\[Link\]](#)

EDUCAUSE (2025). AI Landscape Study. [\[Link\]](#)